

ИЛ ДАРХАН ЭТИИЛЭРЭ

Айсен Николаев сорук туруорда

Сааскы уонна сайынны-күһүнгү халаан уу-тугар бэлэмнэни үлэлэрин кэмигэр уонна хаачыстыбалаахтык ытарга соруудахтаата.

Айсен Николаев өрөспүүбүлүкэ Бырабытталыстыбатын былаанньыр мунньаҕар Саха сирэ бары сүүрүн федеральной бырагыраамаларга кыттымын хааччыларга соруудахтаата. Ил Дархан дойду салалтата доруобуя харыстабылыгар, тырааныспарга, экологияга уонна нэһилиэннээ дьарыктаах буолуутугар ылыммыт уулуучу суолталаах күүс быһаарынымыларыгар болгомтотун уурда. Доруобуя харыстабылыгар дойду бырабытталыстыбата биһир кэлим судаарыстыбанын информациянай систиэмэни сангардар туһунан уураабы таһаарда. Бу дьаһал эрэгитин медицинаскэй тэриитэлэрин ситиминэбэ. Ол түмүгэр дьон ыһыскалары, ыспараапкалары уонна ирдэнэр медицинаскэй докумуоннары электроннай көрүгүнэн ылар кыахтамыа.

Ил Дархан видеосибээһинэн өрөспүүбүлүкэ дьахталларын уолсастыбатын хамсааһыннарын бэрэстэбинтэлэрин кытта көрүстэ. Ийэлэр Айсен Николаевка 2022 сылы Саха сирингэр Ийэ сылыннан биллэрбитин уонна өрөспүүбүлүкэ 100 сылыгар төрөөбүт өбөлөрү 100 тыһ. солкуобай көрбүтүн иһин махталларын биллэрдилэр. Бэрэстэбинтэлэр көрүһүүгэ бэйэлэрин этиннэрин киллэрдилэр, ол иһингэр демографияны тупсарыга «Эдэр мал сэртипикээтин» олохтууру уонна оҕо саадын иттиллээччилэрин доруобууларын көрүүгэ «Чэгиэн буолар бэртээхэй» бырайыагы тэнигэрин туруорулар. Өрөспүүбүлүкэ баһылыга дьахталлар уолсастыбаннай хамсааһыннарын көбүлээһиннэрэ Ийэ сылын тэрээһиннэрин былаанын сүүрүнэ буолуохтара дигэн бэлиэтээн эттэ.

Ойуур баһаардарыгар 2022 сылга күн бүгүн Чурапчы улууһун үрдүнэн 26 оҕо күн сирин көрдө, кинилэртэн 24 оҕо 100 тыһ. солк. сэртипикээти туттулар.

бэлэмнэни бол-пуруостарыгар Айсен Николаев мунньаҕы ытта. Манна Ил Дархан өрөспүүбүлүкэ эппинтэ-тэх салайааччыларыгар ойуур баһаардарыгар бэлэмнэнигэ тус эппинтэни сүгэлэрин санапта. Быһыттыаны уоттан харыстааһыныга Саха сирин үбүлээһинин лаппа улаатыннардылар. Баһаардары аһыйатар туһугар үбү-харчыны көдүүстээхтик туттуохха наада. Бу соругу толорууга Бырабытталыстыба чилиэннэрэ уонна бэлэмэтибэлэр салайааччылары тус эппинтэни сүгэлэр. Айсен Николаев ойуур баһаардарыгар бэлэмнэни үлэтин хаамытын бэрэбиэркэлээтэ. Ити түмүгэр матырыяалынай-тех-ническэй ресурстары аҕалыга куюкурустары ытты уонна ойуур баһаардарын кытта охсуһар тэриитэлэргэ эбии үлэнигэрин ылым бытааннык барарын ыйда. Ил Дархан бу үлэни түргэтэтин дигэн дьаһал бэрдэ.

Өрөспүүбүлүкэ баһылыга сааскы уонна сайынны-күһүнгү халаан уу-тугар бэлэмнэнигэ мунньаҕы ытта. Бу чэрчитинэн Саха сирингэр биллэтин матырыяалынай саппаас муньуулар, мууһу чарааһаты, эрбээһин үлэтэ былаанналар. Маны ээргэ гидротехническэй тууулары өрөмүөннээһин, кытыллары бөдөрөгөтүү ыттылыаҕа. Айсен Николаев бу үлэлэри кэмигэр уонна хаачыстыбалаахтык ытар сору-гу туруорда.

Быһыл сэрэтэр үлэҕэ федеральной уонна өрөспүүбүлүкэ бүддьүөттэригэн 153 мөл. солкуобай көрүлүннэ, ол иһингэр мууһу чарааһатыга – 37 мөл., өрүс сүһүбүн көннөрүүгэ уонна дииригэнигэ – 16 мөл. солкуобай. Өрөспүүбүлүкэ бүддьүөттүгэн халаан уу-тугар бэлэмнэнигэ 100 мөл. солкуобай тыаһылына. Эрэгитин резервой пуондатыгар эбии 150 мөл. солкуобай уурултан сытар.

Матырыяалы бэлэмнээтэ Людмила ГОРОХОВА.

Биһиги улууспутугар

Чурапчытаабы кини баһылыга полсиэ-никатын ээбиздэ-сэйэ Сахага Ного-винына:

Өрөспүүбүлү-кэбит үрдүнэн 2021 сылтан доруобуя харыстабылыгар доку-муон эргирин электрон-най көрүнгэ киллэрин саҕаламмыта. Улууспу-тугар больничнай илэкс-медико-социальной экс-пертиза направлениета быһыл-пыттан 100% электроннай көрүгүнэн бэриллэр буол-ла. Бу тустаах киһиэхэ олус табыгастаах көрүгү буолар.

Улууе баһылыгы баастагы салбу-йааччы Алексей Егоров:

Улууспу-ту-гар сааскы сай-ынны-күһүнгү халаан уу-тунан куттала суох аһарыга бэлэм-нэни үлэ былааннахтык ыттылар. Саха сирингэр гидрометеорология уонна тулалыыр эйгэни кэтээн көрөр салалта иһитиннэр-ринэн, улууспу-тугар хаар халыга сылдьаары нуор-маҕа эппинтэһэр.

Куттал суоһуур нэһили-кэтирэн Мындаҕаайы уон-на Мырыла бөһүөлэктэрэ буолаллар, онно 58 олоор-дунэ, 140 киһи хабыллар. Уолсайа 32 га иһиннэх, 3 участкаста (Мөккүүдэ, Уо-калакка, Тэйэр Хайа) мууһу чарааһаты үлэлэрэ была-анналар. Мындаҕаайы-таабы «Ымы» уһуйаанга, Мырыла оскуолатыгар быстах кэмгэ олохтуур туун тэриитлээбэ, сүөһүнү, сылгыны, дьэ кылын үрдүк сирдэргэ көһөрүү былаанналар. Нэһилиэн-нээтэх пууннар ас-уөл сап-паһынан, эминэн-томуван уонна күннээби туттулар наадалаах малынан-са-лынан хааччылыахтара.

Быһыл халааны этэнигэ аһарыга, ыксадалаах быһыаны-майгыны туори-тыга Чурапчы улууһугар 4 мөл. 200 тыһ. солкуобай үл көрүлүннэ, маны тэнэ 4 мөл. 500 тыһ. солкуобай суумалаах матырыяалынай саппаас тэрилиннэ.

ИИТИИ-ҮӨРЭТИИ

«Дархан» кулууп уолаттарын түмэр

Бу кулууп 7 сыллаабыгга тэриллиэбиттэн уол оҕо дьиннээх эр киһи буолан уһуйулан тахсарыгар кэскиллээх олугу түстээ-тэ, суолталаах, үтүө түмүктэр ситиһилиннилэр.

Семен Андреевич Новгородов аатынан Чурапчы орто оскуолатыгар «Дархан» уолаттар патриотическэй кулууптара ситиһилээхтик үлэлиир. Аҕа дойдуну хамүскээччилэр күннэрин көрсө уонна улууспу-тугар орто үөрэх кыһа-ларыттан саамай элбэх үөрэнэччилээх оскуола быһыл 150 сылын туоларынан, бу кулууп үлэтин бөлөс тиниэ сырыт-тым. Бу кулуубу тэрийэччилэртэн, сүүрүннэччилэртэн биһирэстэрэ Вла-дислав Николаевич Криволапов ку-лууп үлэтин туһунан кэпсээтэ.

«Дархан» кулууп 2015 сыллаах-ка күһүн үөрэх дьыла саҕалаһымытыгар тэриилэбитэ. Сүүрүн сыла – уолаттар-ы үлэбэ, байыаннай дьылааны биллээ үөрэтии, түмэсүлээх буолууга, патрио-тизм тыһытыгар иһити буолар. Токус, олус, уон биһирс кылаас уолаттара ки-лэтиэр.

Үөрэх саҕалаһымыта 4 хамаандага араасаллар. Кинилэргэ оскуола эр дьон учууталлара сыһыарылааллар.

Хамаандалар 4 өлүнэн – уруу, кыһыл, күөк, араҕас анал формала-астар, зыһыттылаллар. 40-чаһы үөрэнээччи буолар. Хамаандалар бэй-элэрэ хамаандырыдарын быһаараллар, биһир сүүрүннэччи учууталлаастар. Кү-һүн ханнык үлэни-хамнаһы тэрийэ-кэтирэн оскуола сааһатын кыла-ры сүбэлэһэн өҕөрөһөр.

Кулуупка саҕа килэһэччилэри сүр-кэтэһин, усталабы кытары биллэ-лэри буолар. Марш-бросок агором айылыга сылдымы тэриилэр. Лааҕ-рынан сыталлар, тэһилээх үлэни (күрүө абыраһаһынан, хөдүһа ыра-астаһынынан, а. д. а.) дьарытанал-лар, күрэтэһиннэр буолаалар.

Сыллаһа муус ыһытыгыгар үлэстэ-лэр. Бэйэбит муустарын бэлэһэн учу-таһаарга өҕөрдөс илээтэх, аҕалаах араарга дьылатэригэр тигээн тэдээн би-эрэлэр. Муһа кэмгэр баһытымылар, саас куйурудулар.

Кыһынын байыаннай дьылаҕа бэ-тэһилэбит, ГТО нуормаларын тутта-рыга күрэтэри ыттыбыт. «Добун» дигн 8 көрүлээх (тардыны, ыска-мыһаһаһар нөгүө ойуу, сиртэн анны-

ны, мээчиги тэһитэн сүүрүү, тутум эргир, мэйгидэр анныларынан сыс-дыы, мэйгидэри туораһын) кута-лаһыныга биһирдэһэн уонна хамаан-данан баһытыр иһин киһирсэлэр. Саас анал бырагыраама өҕөстөн марш-бро-сок өҕөрөбүт.

Хамаанданан күрэх буолан уола-ттар бэйэ-бэйэлэригэр көмөлөсүһэллэ-ү тэһитэ сылдыһаллар.

Сыла ыһытымыгар, строевой ха-амыныга автосаһы ыһытыга-хамуууга дьарыктаналлар. Биллэһээх дьонно-ру, үлэ, сэрни, устурт бэлэһэннэри, байыаннай дьылылар кыттымыла-астарын кытары көрсүһүүлэр буолаалар, мууһойдарга сыдыһаллар.

Бу үөрэхтэри арһыаҕа сүлүсталаһы тиһидэхтэригэр, сүрдээһин көмөлөһөр, тутта оннооһу устубуһаҕа киһир-тиһи батталар, иһики күөһигэ сы-дыһаллар.

Ол туһунан «Дархан» кулуупту-гар сылдыһыт Алдыстан Скрябин Москвага буаһыт Кыһыны нараасты-гар кыттыбыты Кини бөлөһүн ситиһи-лээһинкэ сүлүсталаһан кэтэн үөрэммит оскуолатыгар үлэлиир.

Кулууптун үлэ-хамнаһа оскуола-быт сааһатымын ойонор, үбүлээн-хар-чынан ойуулар, буһука босхо аһаһа-лар. Хамсак марш туруон иһити, хоно сыдыан дьарытаналлара, Быһы-бу кулууптун үлэ-тэ былаан быһыы-тынан барар.

Алексей СЛЕПЦОВ.

ТЫА ХАҢААЙЫСТЫБАТА

Элбэби сүүйүү эбиккит

Үүтү хайдах 60 солкуобайга туттарыахха сөбүй?

Былырынныгтан күтэх ыаллар ынахтарын ахсын 35 тыһ. солкуобайы биэрэн баран, үүтү 10 солкуобайга туттарыаххытын сөп дигн сана мэхэһинисим кииригэ.

Илэрээ сыл Чурапчыга 956 ыал үүт туттаран харчы аахса-быттара. Былырын биһир да ыал туттарбатаҕа. Ол түмүгэр 2020с. 7600 туонна үүт соботуопка-тын былаанын былырын 2335 туоннаан кыччитан, 5265 туон-на сорудах тэриллибитэ. Хо-моһуох иһин, ити былааны 486 туоннаан кыһыан соботуопка-лаабатыбыт. Иһиннээби сылтан 76 туоннаан арымы аһыабы онордубут.

Ол барыта – ЛПХ-лар үүт-тэрин туттарбаһаһарыттан. Онтон кинилэр үүтэрин 60 солкуобай-га туттарыахтарын сөп дуо?

Ол иһин ойу биллэри, мин аһаһан-минтэн нолуок иһиспээк-сийтигэр баран, М.М. Пестерева дигн иһиспээһинтэн туоһула-стым. Онуоҕа Мария Михайлов-на манһык быһаарта:

Кэтэх ыал үүтүн 60 солк. туттарыан баһарар буол-лаһына, баһатан туран, ИП бу-

луоһаах. Оччотугар кини 2 сыл устата үлэтин оччуоттуур эрээрн, нолуок төлөөбөт. Ол эрээрн кини сылга 42-лин тыһ. солкуобайы, ол эбэтэр иһки сылга 84 тыһ сол-куобайы булугучу пенсионнай пуондага төлүүхтэх.

Онтон үлэ сылыттан нолуо-гун толору төлүүр. Онно нолу-ок 2 көрүсүтээн биһирин бэйэтэ талар бырааптаах. Манһайгы судургутулуубут көрүгэр сыл-лаһы дохуоттан ороскуотун

көбүрэнит барыһыттан 10%-ын нолуокка төлүүр.

Иһкис көрүгэр сылга киллэр-бит уопсай дохуоплуттан 4 %-ын төлүүрэ ирдэнэр. Ол быһыыгар урут ИП буола сылдыбыт киһи санаһтан ИП буолар түгэнигэр тутта отчуоту онорбутунан, нолу-огу төлөөбүтүнэн барар.

Таарыччы аһыннаһа, бүддьүөт уонна атын да тэри-лээтэр үлэнигэрэ ыйдаабы хамса-астарыттан подоходнай нолуокка – 13, соестрахха – 51, медстрахха – 2,9, проф-сойууска – 1 %-ы, барыта 22,1

Аны туран, дьарыктаах буо-луу кинилэр уонна ИП-га тэнигэ учуокка турбут киһи үүтүн 60 солкуобайга туттарарга көнүд-лэнэр эбит. Кини киллэрбит до-хуотугар учуот сурунаалын олох-туур уонна ый ааһы дохуотуттан 6%-ын нолуок быһыытынан төлүүхтэх.

Манна учуокка турууну, но-дуогу төлөөһү дьэбэ олорон төлөһүн нөгүө төлүүххэ сөп.

Мин санабар, бу иһкис көрүгүнэ бэйэлэрэ тэриитэлээх эбэтэр соһаһаһа наадыбат пенсионерлар атын да дьон үүт-тэри босок туттардаһтарына, быдан ардук буолуо эбит.

Улуусту сүөһүлээх ыаллара!

Маны аһан, бэйэбит хайы көрүгүн талан, үүккүтүн 60 сол-куобайга туттардаһыт, элбэби сүүйүү эбиккит дигн, сүбэлэни таһыа, суруйдуу.

Иван ПОНОМАРЕВ.

**ЫЙЫТЫК
ЫТЫК ИЭНИ
ТОЛОРУУ**

Чурагчы эр дьоно аармыйаҕа сулууспалаабыттарын туһунан

ИЙЭ ДОЙДУ КӨМҮСКЭЛИГЭР!

Фотоколлаж

Араас сьыларга биир дойдулаахтарбыт армияҕа сулууспалаабыт түгэннэрин хаартыскалар кэлсинилэр. Ийэ дойдуларыгар ытык иэстэрин төлөөбүт бары эр хоһууннарга эбэрдэбитин тиэрдэбит. Бу хаартыскаларга билэр дьонугут бааллар дуо? Хаартыскалары «Айыллаан» киинэ тыйаатырын кэлэктиибэ биһиэхэ тиксэрдэ.

Олушньу 23 күнэ – Аҕа дойдуну көмүскөөчүлөр күнүгэр. Бу бэлиэ күнүгүн сөгүтүрэн, эр дьон аармыйаҕа хайдах сулууспалаабыттарын, туһу ордук өйдөөн хаалбыттарын туһунан ыйыталастыбыт.

Анатолий Гуляев, үтэ бэтэрээнэ, эрин сьыларын оҕото:

– Биһиги, Алексеевский оройуон эрдэспитинэ, 1964 сьылаахха балаһан ыйыгар Чурагчы уонна Таатта уолаһа уотсайа 14 буолан, Дьоккуускайга киһирэн, “Маяк” лааһырга иккүтэ устата хомуурга сьыһыһыт. 6 уол Владивостокка тиийбиппит. Ол онтон 4 уол подводниктары бэлэмниир этэрэҕэ түбэспиппит. Оччолорго муоратааһы байыаннай флотка түөрт сьыл, хонуулааһыга үс сьыл сулууспалыыллар этэ. Биһиги аҕыс-тобус ыйынан подводник аһын ылан, Владивостокка Кыайылы 20 сьылын үбүлүйдэххэ параадыгар кыттыбыһыт.

Сулууспалыыр кэммитигэр Вьетнам сэриигэ буола турар кэмэ, Кытайлары кытта сьыһааммыт эмээ куһаҕан этэ.

Мин радиометрист локаторщик буолбутум. Радиотехническэй сулууспаны интеллигенция флота дьон ааттыыллара. Онно сулууспалаан кэлбиппинэн кэп туттабын.

Афанасий Пухов, Чурагчы сулууспалыыр баһаарынай чааһын начаальныһыга:

– “Маякка” тиийбит күммэр, медицинскэй көрүүгү аһан, кэһэ сөмүлүкэ оҕор – буһуут. Приморская кыраайга байыаннай чааска казармаҕа килэрбиттэрин кэһиптэн, биһирдэ өйдөнөн, «Уолтаар, аармыйаҕа кэллэбит» – дэспиппит. Сахалар отучча этибит, онтон тус-туһунан байыаннай чаастарынан арааран, уонтан тахса буолбуһуут. Биһиги сүрүннээн, 7,5 миэтэрэ уһуннаах расеталардаах таанкалар сэбилэниилээх күүстэригэр сулууспалаабыһыт. Манна расет начаальныһытыннан аһабыттар. Бу дуһунааска хантыраактардаахтар уонна правалаах дьон буолуохтаахтарын иһин, кэһиэс тоһолуһуттара уонна оператор-наводчик оҕорбуһуттара. Биһиги байыаннай чаастыт Рикдорная дэриэбинэҕэ баара. Чита куоракка Арасьыйа зенитнай-ракетнай биригээлэлэрин учениетыгар кыттан турардааһыт.

Кэлин санаатахха, аармыйа дьон үчүгэй да эбит. Араас интэриэһинэй дьону кытта алтыһабын, элбэһи көрөбүтүбүтүн, элбэххэ үөрэнэбин.

Денис Жергин, устудьун:

– 2017-2018 сьыларга Хабаровскайга радиотехнической полкаҕа, сулууспалаабытым. Аармыйаҕа тиийбэт, этим-сөөлүм туһулар устулуубуй-киһимкэс,

аҕа сьылаас аска-үөлгэ, эрэсинимэ сьыһа үөрэмэти. Туһун-ханныһын барытын үчүгэйдик быһааран, көрдөрөн үөрэтэллэр. Сөөлөс дьон кэһиригэр курдук, ол иһин кэһиригэр чааска киһирэр буолан. 3 дуу, 2 дуу сьыл тас дойдута тахсар бобуһулар.

Сарсыардааны эрчиллини, аһаһык, кэһиптэн харабылга турар эбэтэр дьуһуу-дустубалыыр, эбэтэр аһаһыт биригээһини төһөрөр этибит.

Сулууспалыыр кэммэр дойдубун аһаарым, оттон биһиги, төттөрүтүгүн аармыйаны аһаһыт.

Марфа Петрова

Төрөөбүт сорууу

Чурапчы улууһун үөрэбин салалтатын «Саҥа олох» хаһыакка анал балаһата

Үөрэххэ сорууттар, ситиһиилэр, саҥа хайысхалар

Салайааччы колонката

Цифровой экономика сүрүн саҥабылларын сайыннарыыга, информационнай технология эйгэттигэр идээ туһааныыга хайысхалаах, «Исследование кибератака» тизмэлээх «Урок цифры» Арасыйытатаады бырайыагынан улуус 5-11 кылааһын үөрэнээччилэрэ кыттан, 630 оҕо хабыллына. Маны тэти интэриниэткэ сэрэхтээх буолууга үөрэх салалтата, «Ростелеком» Чурапчытаабы линейной-технической сыага, С.А. Новгородов аатынан Чурапчы орто оскуолатын «Точка роста» киһиэ «Интернет и интернет безопасность» диги куюнууһу тэрийи ыттыбыт. Барыта 88 кыттан билиилэрин ханаттылар.

Бүтүн Арасыйытатаабы үөрэнээччилэр олимпиадалара ытылла турар, билиити туртуунан 49 кыттыбыттан ОБЖ предметигэр 2 кыайылаах, 12 призер (ОБЖ-1, искусство (МХК) -1, экология -1, физкультуура -1, информатика -1) баар буолла. Өссө да түмүктэри кэтиэбит.

Саха бастакы лингвист-учуонайа, сахалы суругу-бииги түрттээчи С.А. Новгородов төрөөбүтэ 130 сылыгар аһамыт декада улуустуугар тэрээһиниэсттик ытылына. Декада чэрчитинэн С.А. Новгородова аһамыт үөрүүллэх лингвистлэр, кылаас чаастара, библиотечнай уруоктар ытылынылар, «Төрөөбүт сорууту» хоһоону өйтөн аһан, чөлөндүк кытыныбыт, «Оҕону дыа кэргэнэ интэригэ төрөөбүт ийэ тыл суолтата» төрөппүт мунһааар 100 төрөппүт, өрөспүүбүлүкэ Бөлөгө орто оскуолатын мусуобун «Семена Ножоводар 130 swlvgar» виртуальной уруога 400-тэн таһа көрөөчүлэни. 182 төрдүс кылаас үөрэнээччилэрэ «Нобуруодаа аадыларыгар» кытынылар, «Тыл – омук тыана» форум үһүстээн адыс түһүлгүн ытыллан, 591 киһи кытына, үс тылынан ытытыбыт «Сурук-бичик аартыгынан» лингвистическэй ооньууга 5 улуустан 13 оскуола, иккитээн ытыллар «Аман өс» араатарлар куюнуустарыгар 4 улуустан 12 үөрэнээчи кытыны ыла.

Үгэс буолбут «Олуһһуутаабы мунһахлыт» икки күн ытыллан, саҥа ФГУЭС кириитигэр үөрэтин уонна интэри методикаларын сайыннарыыга туһулана. 2021 сүл түмүктэрин иһитинэрэн туран саҥа сорууттары ытыныбыт. 9 былаһа-акканан үлэ барада, буоларын курдук, сүл түмүгүн бастыг үлэлээх үөрэх тэрилтэлэрэ ааттанылар: уһубааннарга – Чурапчы нэһилиэгин «Кыталык», «Чуораанчык» уонна Төлөй нэһилиэгин «Кустук» уһубааннарга, оскуолаарга – И.Е. Федосеев-Доосо аатынан Диринг, С.А. Новгородов аатынан Чурапчы, Д.Д. Красильников аатынан Мугулай орто оскуолаарга.

Олоһун 50 сылын Чурапчы улууһун үөрэбинтэ сайдытыгар аһабыт, РСФСР үөрэхтээһинин үгүлгөх үлэһитэ, норуот үөрэбинтэтин туйгуна Дмитрий Павлович Чечубовт 85 саһын үөрүүллэхтик бэлэтиэтибит.

Аһыт идэтилээ «Чурапчы орто оскуолатын 150 уонна Александр Иванович Федотов төрөөбүтэ 55 сылыгар аһамыт өрөспүүбүлүкэтээби IV-с «Федотов аадылары» оскуола улахан кылаас уолаттарыгар үрдүк тэрээһиниэсттик буолан аһта. Аһас улуустан 36 үөрэнээчи кытына. Улуустуут чабылхай иччитын аһыт үйөтүнүгэ өссө бири улахан хардыы оһоһулуна.

Иккис сылын пандемия усулуобуйатыгар тэбиичиттэн үөрэтин үгүстүк тэриллэн кэлтэ, билигин ыарыы намыраабыта бэлэтиэтириин, үөрэтин-интэри хааныстыбатын тупсарыыга аһсан үлэтиэти.

Юрий ПОСЕЛЬСКИЙ,
үөрэх салалтатын начаалынныыга.

Сонун бырыайыактар, саҥа арыйыылар

Өрөспүүбүлүкэтээби «Инникигэ хардыы» кэмпириэнсийээ улуустуут үөрэнээччилэрэ сүл аһын ситиһиилээхтик кытталлар. Быйыл эмиз хас да оҕо үлэтэ үрдүктүк сыаналанна.

Үөрэнээччилэр чинчийэр уонна бырайыактыгар үлэлэрин түмүгүн көрдөрөр саамай суолталаах дыаһалынан академик В.П.Ларионов аатынан «Инникигэ хардыы» өрөспүүбүлүкэтээби научнай-практической кэмпириэнсийэ буолар. Быйыл 26 төгүдүн ытытыдыбыт кэмпириэнсийэни СӨ Наукаларын аччыгыһы академията уонна М.К.Аммосов аатынан ХИФУ тэрийилгэр. Бырагыраамада үөрэнээччилэр бэйэлэрэ чинчийбит үлэлэрин түмүгүн анал сизэсийлэриинэ көмүскээһиннэрэ, биллиилээх учуонайдары кытта көрсүһүүлэр, сэмнээрдэр, интеллектуальной ооньуулар, идээ туһааныы былаһа-аккаларга о.д.а. дыаһаллар ытытылынылар.

«Инникигэ хардыы» кэмпириэнсийэ улуустаабы түһүмээбэр бары оскуолаартан 282 үөрэнээчи кытыбыта, улуус хамаандата сүүмэрдэммитэ. Бу дыаһалы Чурапчы гимназията, дириэктэр Ю.М.Слепцов, регионнаабы «Инникигэ хардыы» кэмпириэнсийэ координационнай сэмнээтэ, салайааччы И.С.Соловьева салайааччылаах, улуустаабы үөрэх салалтата иһтээн-саһалаан тэрийилгэр.

Өрөспүүбүлүкэтээби түһүмэххэ барыта 28 сизэсийээ 78 оҕо 68 дыкылаа-

тынан кытына. Лауреат үрдүк аһын 10 кылаас үөрэнээччилэрэ Чурапчы гимназиятыттан Николай Хомодоев, Сүлүн орто оскуолатыттан Александра Макарова сүктүлэр. Бастакы испиэтинээх дипломуна 7, иккис испиэтинээх дипломуна 18, үһүс испиэтинээх дипломуна 17 кытааччы наһарадаланылар. Ол

оскуолатыттан Александр Макарова ылары ситистилэр. Бастыг үлэтээх 20 оҕо норуоттар икки ардыларынаабы, Арасыйытатаабы кэмпириэнсийэлэргэ, быыстапкаларга, куюнуустарга кыттарга мээтиэлэнилэр.

Сыллата «Инникигэ хардыы» хайысхата кэтиэн-тэниэн иһэр. Хас биридин чинчийэр үлэ – бу үөрэнээчи уонна учуутал биригэ үл-

эһитиэтин үрдэтинин, методической арыаллааһыны ситимнээхтик тэрийэр, наука-наа дыарыктанар учууталлар аһааннарын элбэтэр. Эдэр педагогтары өйүүр үлэни күүһүрдэри тоһоһолоон бэлэтиэти.

Улуустуут үөрэхтээһинин эйгэтигэр эдэр чинчийээччилэри бэлэмниир тийиһээ педагогической наука хандылааттара: улуустаабы үөрэх салалтатын уопсай үөрэхтээһинигэ уонна методической арыаллааһынга отделын кылаабынай испиэтинийэ Николай Петрович Артемьев, Чурапчы гимназиятын дириэктэри научнай-методической үлэтээ солбуулааччы Ирина Саввина Соловьева ыттар дириг ис хоһоонноох үлэлэрэ ураты мизэтин ылар. Ол курдук педагогтар идэлэрин таһымын үрдэтигэ, маастарыстыбаларын сайыннарыыга, оҕолор чинчийэр үлэлэрин аһаалыстааһынга, бастыг практиканы тарбатыыга былаһааннах үлэни ытталларын бэлэтибит, түтэтинэн туһанан улахан махталбытын тиэриэбит.

Ираида ВИНОКУРОВА,
улуустаабы үөрэх салалтатын уопсай үөрэхтээһинигэ уонна методической арыаллааһынга отделын кылаабынай испиэтинийэ.

Үчүгэй көрдөрүүнү ситистилэр

Ыччаты патриотической тыһына нитэр «Снежный барс» күрэхтээһин таһыма үрдээн иһэр.

Саха сиригэр ытытылар «Снежный барс» күрэх улуустаабы түһүмээбэ олунһу 18 күнүгэр оскуолаарга ытытылан, барыта 12 хамаанда кытыны ыла. Бу күрэх сылын аһы өрө көтөбүдүлүүлээхтик ытытылар. Ол курдук быдырыын буйуун-учуутал Иван Михайлович Павлов төрөөбүтэ 91 сылыгар аһамыта. Быйыл Сэмнээсүй Сойуус дьоруоһа Николай Саввич Степанов төрөөбүтэ 100 сылыгар уонна Саха АССР түрттэммитэ 100 сылыгар аһаһна.

Хамаандалар строевой хаһыыга, автоматы иһан хомуйууга, ботуруону хаһалааһынга, тардыныыга уонна военнизированной эстафетада иһин-кыһин түһүстүлэр. Бизэ көрүг түмүгүн бастакы мизэтин И.М. Павлов аатынан Чурапчы орто оскуолатын «Памяти» БПК ыла, салайааччылар А.А. Оконеһников уонна А.А. Ефимов. Иккис мизэти – буйуун-артиллериэ Г.Д. Протодьяконов аһын сүтэр Алаһар орто оскуолатын «Мохсоһол» БПК (салайааччы А.А. Христофоров), үһүс мизэти – Одьудуун орто оскуолатын «Альфа» БПК ыла, салайааччы И.М. Кли-

мов). Хамаанданан биридиээн көрүтүлгэр үрдүк перекадианада тардыныыга уонна сытан эрэ тардыныыга Төлөй оскуолатын «Победа» БПК оҕолоро бастаатылар, салайааччы В.В. Абрамов. Строевой хаһыыга «Альфа» кулуун, автоматы иһыыга, хомуйууга уонна ботуруону хаһалааһынга «Памяти» хамаанда кыайда. Түмүктүүр военнизированной эстафета көрүтэр «Альфа» кулуун кыайда. Быйыл улуус үрдүтүн

үгүстүк тэбиичи үөрэх ытытылан, кытааччы аһсаана арылгы аһыах буолла. Ол да буоллар, күрэх сүрүн таһымын түһүрбээкэ кыттыбыт оҕолор үчүгэй көрдөрүүнү ситистилэр. Быйыл «Снежный барс-2022» өрөспүүбүлүкэтээби түһүмээ кулуун тутар ий бүтэһигэр билиги улуустуугар буолара күүтүлэр. Манаа Саха сирин аһас улуустарыттан кыайылаах хамаандалар кэлэллэрэ күүтүлэр.

Бу күрэхтээһингэ билиги улуустуути икки хамаанда көмүскүөбэ – улуустаабы түһүмэх кыайылаахтара «Памяти» уонна «Мохсоһол» хамаанда оҕолоро. Салайааччылар үчүгэйдик бэлэмнээн кыайыы туһугар үлэтиргэ бэлэмнэр.

Иван ЛУКИН,
Улуустаабы үөрэх салалтатын интэри уонна эби үөрэхтээһин отделын иһисэлниһэ.

А.С. БРОДНИКОВ ТӨРӨӨБҮТЭ 105 СЫЛЫГАР

ФРОНТОВИК, СУРУЙААЧЧЫ

Фронтоник-суруйааччы Алексей Спиридонович Бродников биһиги эрдээксийэбитигэр эмиэ үлэли сылдыбыта.

Биһилилээх поэт, прозаик, ССРС суруйааччыларын сойууһун чилиэнэ, Аҕа дойду Улуу сэриитин кыттылааҕа, Чурапчы оройуонун Бочуоттаах гражданина, Эрилик Эристин аатынан Судаарыстыбаннай бириэмийэ лауреата, Саха Өрөспүүбүлүкэтин оскуолаларын үтүөлээх учуутала 1917 сыллаахха олунньу 26 күнүгэр Чурапчы оройуонун Төлөй нэһилиэгэр төрөөбүтэ.

учууталымы сылдьан армияда ыгырыллан барбыта. Ураллааҕы байыаннай уокурукка тийбэн байыаннай бэлэмненини барбыта. 20-с нүөмэрдээх туста хайылар биригээдэтин 188-с стрелковой дивизиятын састаабыгар снайперынан сулуспалаабыта. Сэрингэ бастакы кыттыгытын Ильмень күөл таһыгар буолбут кыргыһыга ылбыта. Смоленской куорат аттыгар буолбут кырыҥнаах кыргыһыга ыараханнык бааһырбыта. Госпиталга эмтэнэн баран авиационнай чааска ыскылаакка сулуспалаабыта. 1946 сыллаахха дойдутугар эргиллибитэ.

туһаналлар, кырачааннар сэргиллэр, өйгөн сабан чопчуараллар. Ырыа буолбут хоһооннордоох.

Алексей Спиридонович Бродников биһиги «Сага олох» хаһыанытыгар 1957 сыллаахха Хатылыга учуу-

талымы сылдьан, партия райкомун анааһынынан, кэлбитэ. Учительская үнүстүүтү бүтэрэн үлэли сылдьар кэмэ этэ. Оччолорго хаһыат «Социализм суола» диин ааттааҕа. Эннэттир сэкирэтээринэн, эрдэхтэри солбуйааччынан сылдыбыта. 1962 сыллаахха «Сага олох» диин ааттанарыгар, Чурапчы, Ташта, Амма улуустарын хабар управлениге тэриллэн, хаһыат хабар территорияга кэнээбитигэр, тиража элбээбитигэр олус сыраллаһан, дьаныан үлэлээбитэ. Тустаах үлэтин таһынан «Кустук» литературнай түмсүүнү салайбыта.

Мин Алексей Спиридонович райком аппаратагар үлэлиир кэммиттэн билэрим. Сүрдээх ираас, чэбэр көрүгүнээх, сэргэх киһи этэ. Дойдотторугар олус ис-

типпик, бариннистэхтик сыһааннаһарын билиэтин көрбүтүм. Василий Яковлев үбүлүөбүтү дойдутугар Чурапчыга билиэтин кэлбитигэр сөмөлүөттөн түбэригэр көрсүбүтүм. Алексей Спиридонович дьэстигэр илдьибитэ. Үбүлүгэр бырааһынныкка кэтэр кестүүмүгэр тийиэ бэлэмнээбит этэ, хайдах ытыктылаахтарынан быланнаабыттарын билиһиннэрибитэ.

Ытык киһибит-фронтоник, суруйааччы Алексей Спиридонович Бродников үтүө аатын-суолун үлээбит эрдээксийэ «Сага олох» кэлэктибэ умуһат. Кини мөтиригэ «Биһиги кинилэригэр киир туттабыт» диин эрдээксийэ «Билиэтин сэрингэ кытыбыттарга аналлаах историкэбитигэр доһууннаах мистэтин ылар.

Алексей СЛЕПЦОВ.

Хаартыска «Сага олох» редакциятын архыбыттан ылылынна. 1968 сыллаахха Василий Яковлев «Өрүстэр кирбиһилэригэр» романы дууһулэтин. Хаҥастан уна: Г.Д. Ефимов, В.В. Яковлев, И.Е. Федосеев, А.С. Бродников.

К.С. ПОСТНИКОВ ТӨРӨӨБҮТЭ 90 СЫЛЫГАР

ҮЙЭТИТИЭХ ТУСТААХПЫТ

Чурапчы оройуонугар үүнэр көлүөнэни иитингэ, Саха тустуутун Олимпийскай чылчаалга таһаарыга улуу тириэньэр Дмитрий Петрович Коркин сүткэн үлэтигэр көмөлөөх, сабыдыллаах Константин Сергеевич Постников быһыл, 2022 сыл от ыйын 18 күнүгэр, төрөөбүтэ 90 сылын туолар.

дойду таһымыгар тахсытыгар күүһүн-кыаҕын харыстаабытка сыраластыта Арасыйыа, ССРС элбэх куораттарынан оскуола оҕолорун араас таһымнаах күрэхтэһиһигэр, эрчээтэр түмсүүлэргэ илдьэ сылдыбыты тириэньэр быһытынан үөрэттээччилэргэ сымаланыбыт.

Сойуус араас өрөспүүбүлүкэтин сүрүн тириэньэрдэрин үксүлэрин кытары тэнгэ сылдыар, наада буоллаҕына, хамаандатын, оҕолорун туһугар күүскэ туруулаһар тириэньэр быһытынан билиһэллэр. Халкаас омуктарга «Дорогой Костя», нууччалар «Уважаемый Константин Сергеевич» диин убаастыылара, билиһэллэр.

Салайааччы быһытынан оскуолатын үөрэтэр-нигэр үлэ сана кэрдиһтигэр таһаарбыта. Өрөспүүбүлүкэ, оччотооҕу ССРС, РСФСР үөрэтиринтин үрдүкү салалталарын кытта быһаччы кэспэтэр кылахтаах этэ. Саха үөрэтин-нигэтин ньымаларын киллэрингэ, педагогтар профессиональнай таһымнара үрдүүрүгэр, интэринээт-оскуола матырыйаалынай техникэскэй баазата бөдөргүүрүгэр күнүдүйүлү вахсыбаака, сыһыанары билбэксэ үлэлээбитэ. Үтүс сыратын үөрэттэ-

чилэрэ личность быһытынан сайдыыларыгар уурбута. Сүүһүнэн ыччаты олох күүн аартыгар киллэрсэбитэ, сыһаан-халты суолу тутуһуох да оҕолору олоххо суньүлэрин буларбыта. Үлэниг да буолбут үөрэттээччилэрин үксүбүтүн кытары сибээһин быспатаҕа, араас хайысхалаах үлэлэргэ сылдыар да кэммитигэр өрүү билэс, сүбэ-ама бээрэ сылдыар үтүөкөн аҕа таһаарыспыт этэ. Соҕуруу куораттарга күрэхтэһиһигэ илдьэ сылдыарын быһыгар киир куораттар бэлэ, историческай сирдэригэр, мусуойдарга, пааматынныктарга сырытыннаран элбэти кэспирэ, билиһиннэрэр. Оҕолор улуу нуруоттар устуоруйаларын, урпук культуураларын, абычайдарын биллэлэригэр кыһаллара. Дьону кытта ситээн кэспэтин, тутта-халта сылдыаһы, оннооҕор остолобуойга, ресторанны сылдыаһы культууратыгар, этикалыгар үөрэтэрэ.

Д. П. Коркин, К. С. Постников биригэ үлэлээбиттэрин түмүгэр Саха тустууга оскуола аан дойдуга аата ааттамыта. Планета араас омуктарын кэксэтигэр саха омуктарын тустууктарбыт биллэригэр, нация быһытынан күүн туттуубутун, дьонтон итэҕэйэ суох буоларбытын өрө

көтөхпүттэрэ. Киилэр үлэтирин барытын эридьэстэбиккэ туран, иски Олимпийскай чөмпүүөнү – Роман Дмитриевы, Павел Пинигини, Олимпиада үрүг көмүс призерун Александр Иванову Чурапчы ыспартыбыһынай оскуола кылаан чылчаалга таһаарытын билиэтинни.

Саха Өрөспүүбүлүкэти төрүттээмитэ 100 сылыгар сон түбэһиннэрэн, Константин Сергеевич Постников 90 саһын үрдүк таһымна бэлэтигэр быланнааллар. Улуус баһылыга Степан Саргыдаев бэрэссэдэттэлээх анал хамыһаһыа тэриэлэн үлэтин саҕалаата. Үйөтүтин быһытынан «Боотур Уус» стадион иннигэр К. С. Постников бюһа туруорулуохтаах. Чурапчытаһы интэринээт-оскуола 1973 сыллааҕы выпускниктара бу бюст туруорулуутугар аннан көмө харчы хомуйдулар, киилэр баччымыһарын өйүүргэ ыгырыы таһаардылар. Бу үтүө дьыаланы өйүүхтэрэ диин эрэнэбит. Үбү-харчыны киллэрэр счөт:

МОО ПО СОДЕЙСТВИЮ В РАЗВИТИИ И БЛАГОПОЛУЧНИИ ДЕТЕЙ ЧУРАПЧИНСКОГО УЛУСА РС(Я) «КОРКИНЕЦ»
Расчетный счет: 4070381057-6000001612
ИНН: 1430011461
КПП: 143001001
ОГРН: 1191447004165
Банк: ЯКУТСКОЕ ОТДЕЛЕНИЕ № 8603 ПАО СБЕРБАНК
БИК: 049805609
Кор. счет: 3010181040000000-609

Константин Сергеевич олохтон туораабытын кинигэтэн иски төгүлээни элбэригэ өрөспүүбүлүкэтээни турнир ытыла сылдыбыта. Кэлин бу турниры сайыннаран, нуруоттар иски ардыларынааҕы турнир буолуон соһун туһунан үрдүк тырыһынаттан элбэх киһи эппитэ. Кэлинки турнир ытыла илэс. Төрөөбүтэ 90 сыла туолуутугар аннан, саҕаттан сөргүтэн күрэхтэһини ытыы соһуга турар. Ытылылар кэмин өрөспүүбүлүкэ сүрүн тириэньэрдэрин, устуорт министриһтиһэтин кытары сүбэлэһэн, балаһан ыйан бүтүүтэ оноруохха сон диин эттиһэр бааллар.

Саха АССР үтүөлээх тириэньэрэ, Арасыйыа физическай культуураҕа үтүөлээх үлэнигэ Константин Сергеевич Постников төрөөбүтэ 90 сылын үрдүк таһымна бэлэтигэр, үтүө өйдөбүннүүтү туруоран үйэ-саас туһу хары хааллары – биһиги, үөрэтиг оҕолоро, ыспарсымыһаннар, ыччаттар ытык испит уонна эбээһинэспит.

Семен МОРОФУНОВ, Саха Өрөспүүбүлүкэтин физическай культуураҕа уонна устуорка үтүөлээх үлэнигэ, ССРС оҕолорго чөмпүүөнү, Чурапчы улуһун Бочуоттаах гражданина.

Виктор ДЬАКОНОВ, Российскай Федератив физическай культуураҕа уонна устуорка туйгуна, Саха Өрөспүүбүлүкэтин үөрэтиринтин туйгуна, Саха Өрөспүүбүлүкэтин үөрэхтэһинни Бочуоттаах бэтэрэниэ.

КЭРИЭСТЭБИЛ

Тапталлаах убайбытын мэлдьи махталынан ахтыахпыт...

Күндү тапталлаах убайбыт Софронов Егор Васильевич 68 сааһыгар сылдыан, ыараханнак мэлдьи олохтон туораабыта бу дьыл, олунньу 17 күнүгэр 40 хонугун туолла. Күндү киһибитин сүтэрэспитигэр бийиги киһи туһуна өйдөөбөтөх, эргитэ санаабатах күммүт суох.

Егор 1953 сыллаахха ахсынны 3 күнүгэр Хадаар нэһилиэгэр элбэх оҕодоох Анастасия, Василий Софроновтарга 2-с оҕонун күн сирин көрбүтэ.

1960 сыллаахха Хадаарга 1 кылааска үөрэнэ киирбитэ.

1966 сыллаахха Хайахсыт нэһилиэгэр дыах кэргэнинэн көһөн кэлбиттэрэ. Хайахсыт 8 кылаастаах оскуоланы бүтэрэн, Одьулууннаабы ОПУ-га тыраастарык кууруһун бүтэрэн, 2 сыл Армияга сулуспалаабыта. 1976 сылтан "Эрилик Эристиин" сохуоска үтүө суобастаахтык үлэлээбитэ. Ол үлэнир кэмнэригэр оройуонга хас да төгүл чөмпүйүүн тыраастарыһынан ааттамыта. 1985 сылтан "Эрилик Эристиин" сохуоска сылгыһытынан үлэлээбитэ.

Онно үлэнир сылларыгар көрөр бизэспиттэн 97% төрүөбү ылан чөмпүйүүн үрдүк аатын сүкпүтэ. Элбэх грамотанан, анал бэлэспитинэн наҕараадалаабыта. Коммунистическай үлэ удаарыннаабыта буолбута.

Ыал улахан оҕото буолан, ханнык да үлэтигэр толлон турбат, кыра эрдэспиттэн үлэнир бөрдэ этэ. Бырааттарын, балыстарын көрсөн улааппыта. Олус аһынытас, элэккэй майгылааба. Ийэбит эдэр сааһыгар олохтон туоран, сана аҕахпыттар туран эрдэспиттэн, абабыт наар ыалдыар буолан, диспансерага сытар этэ. Онун убайбыт биһизкэ төрөппүттэригэр онугар барыбытын салайан, үөрэттэригэр мал онортообута. Бэйэтэ кэлин, 1991 сыллаахха олунньу 23 күнүгэр Марфа Ивановналытын ыал буолбуттара, икки оҕоломмуттара. Оҕолорун Егордаах, Таяны сэргэ, 3-с оҕонун кэргэнин Марфа быраатын, бийэтин оҕотун курдук итэти-такайан, булка, үлэбэ үөрөспүтэ, мал онорбута. Кыһа Тая 2 үрдүк үөрэхтээх. Саха сирин регистрационнай палататыгар регистрато-

рынан үлэнир. Кэнинки сылларга өйүүн-санаатын, сатабытын барытын дыах кэргэнигэр анаабыта. Үс оҕо амарах аҕата, эһэтэ, тапталлаах кэргэн этэ. Элбэх доҕоттордооҕо, аһынытас үтүө майгылааба. Саха үлэнир, амарах санаалаах дьонун сирэниэн, хардарыта кемелэсүһэр, кыһалҕаны үлэстэр үгэни олохун тухары тутуһара.

Убайбыт сайын искэн ыарыһалааба биллибитэ. "Наар күөмөйүм хатар, тыаба алааспар бардахпына, үчүгэй буолар ээ," — диир этэ. Иккитэ куоракка киирэн химиялаабыта, онтон көндүкка халтаран, түргэник олохтон барда. Аан дөйдүн аймаабыт кыһаан ыарыһа халтарбата буоллар, аҕыһах өйү уһуо эбитэ буолуо... Саатар киһилин атаарыллан, дьонун-сэргэтин кытта бырастыылаһан барыа этэ, диир биһигэ төрөөбүттэрэ олус хомойобут. Тапталлаах убайбыт, эн сырдык мөссүөнүг, ыраас дууһаг бийиги сүрэхпитигэр мэлдьи тыыннаах хаалыаба...

Биһигэ төрөөбүттэрэ Софроновтар.

Администрация МО «Чурапчинский наслег» Чурапчинского улуса Республики Саха (Якутия)
РАСПОРЯЖЕНИЕ
 «24» февраля 2022 г. №27

О проведении публичных слушаний по корректировке «Схема теплоснабжения с. Чурапча Чурапчинского наслега Чурапчинского улуса на 2021-2030 г.г.»

Руководствуясь Градостроительным кодексом Российской Федерации, Постановлением Правительства РФ от 22.02.2012 г. №154 «О требованиях к схемам теплоснабжения, порядку их разработки утверждения», а также Уставом муниципального образования «Чурапчинский наслег», распоряжаюсь:

1. Провести публичные слушания по корректировке «Схема теплоснабжения с. Чурапча Чурапчинского наслега Чурапчинского улуса на 2021-2030 г.г.»
2. Назначить время, дату и место проведения публичных слушаний по корректировке «Схема теплоснабжения с. Чурапча Чурапчинского наслега Чурапчинского улуса на 2021-2030 г.г.», согласно приложению №1.
3. Определить местом приема замечаний и предложений от физических и юридических лиц о содержании документации корректировки «Схема теплоснабжения с. Чурапча Чурапчинского наслега Чурапчинского улуса на 2021-2030 г.г.», здание администрации МО «Чурапчинский наслег» Чурапчинского улуса (района) Республики Саха (Якутия), расположенный по адресу: с. Чурапча ул. Ленина д.30А.
4. Комиссии по решению вопросов территориального планирования и градостроительного зонирования территорий МО «Чурапчинский наслег» обеспечить исполнение Графика проведения публичных слушаний.
5. Материалы корректировки «Схема теплоснабжения с. Чурапча Чурапчинского наслега Чурапчинского улуса на 2021-2030 г.г.» разместить на официальном сайте Администрации муниципального образования «Чурапчинский наслег» Чурапчинского улуса (района) Республики Саха (Якутия) (churapcha.sakha.gov.ru).
6. Опубликовать данное распоряжение в местной газете «Сана олох» и на официальном сайте администрации муниципального образования «Чурапчинский наслег» churapcha.sakha.gov.ru.
7. Контроль за исполнением данного распоряжения возложить на первого заместителя главы муниципального образования «Чурапчинский наслег».

А.Л.Бурцев, врио главы МО.
 Приложение №1
 к распоряжению главы МО «Чурапчинский наслег» от «24» февраля 2022 г. №27
График проведения публичных слушаний по корректировке «Схема теплоснабжения с. Чурапча Чурапчинского наслега Чурапчинского улуса на 2021-2030 г.г.»

№ п/п	Наименование населенного пункта	Место проведения публичных слушаний	Дата и время проведения публичных слушаний	Ответственный за исполнение
1	с. Чурапча	Администрация МО «Чурапчинский наслег», здание «Утум» адрес: с. Чурапча ул. Октябрьская д.17	25 марта 2022 года в 17:00 часов	Попов В.Д.

Сырдык мөссүөнэ мэлдьи тыыннаах буолуоҕа

Мэлдьи сырдыгынан сыдыаһа сылдыар наһаа сэмэй, өр сылларга Чурапчытаабы Госстрах аҕенинан, кэлин бочуоттаах сынныаланта тахсыар дьирэ "Сайдылы" КПКГ үлэлээбит үлэ бэтэрээнэ Протодаконова — Седалищева Екатерина Ивановна ыарахан ыарыһаттан олохтон туораабыта бу дьыл, олунньу 19 күнүгэр 40 хонуга туолла.

Катялытын Диринг орто оскуолатыгар, кэлин тыа хаһаайыстыбатын техникумугар биһигэ үөрэммит эдэр сааспыт кэрэ кэмнэрин наһаа истинник саныыбыт. Олус кэрэ, намыһын дьүүгэспит сымнаҕас майгытын, ыраас санаатын, үөрэ-көтө, сандаара сылдыарын мэлдьи ахтабыт-саныыбыт.

Екатерина Ивановна кэргэн тахсан, оҕо-уруу төрөтөн, сирдээби аналын толорон, дьолдоохтук, олус кылгас эрэри чаҕыһай олобу олорон ааста. Оҕолорун, сиэннэригэр туһугар күүстээх санаатынан салайтаран, төһө да ыараханнак ыалдыа сырыттар, кэскиллээх ыра санаатын ыһыктыбакка, үөрэ-көтө көрсөрө, эрэлин сүтэрбээкэ, оҕолорун туһугар туох баар күүһүн-күдэбин, билиитин биэрэн туран үлэлиирэ. Сырдыкка-кэрээ талаһар ыра санаата кэһэбээки ыччаттарын араначчылымы туруоҕа.

Екатерина Ивановна кэрэ мөссүөнэ, эйбэс мичээрэ өйбүтүгэр-санаабытыгар, сүрэхпитигэр мэлдьи тыыннаах хаалыаба.

Биһигэ үөрэммит дьүүгэлэрэ — 1969с. выпуск.

БИЛЭВИИ / ОБЪЯВЛЕНИЕ

МБУ ДО Чурапчинская ДШИ им.А.П.Гоголева объявляет доп.набор в 1 класс фортепиано.
 Обр. по тел. 89142367740, 89141040259.

 Михаил Никифорович Эверстов аатыгар бэриллибит байыаһынай билэст сүлпүтүнэн, дынгэ суоһунан аабыллар.

 Одьулуун бөһүөлэгэр 4112 кв м. иэһнээх уһаайба атылланар. Уһаайбатыгар 80 кв.м. иэһнээх дыах, подвалаах ампаар(эргэ тутуулар), хотон баар. Гаас стояга дыах түннүүн анныгар тахсан турар. Хара буордаах хортуоска сирдээх. Боярышник, черемуха, акация, бузина, мооһньоһон үүтэр. Сманата — 800 000 солк. Докумуоннаах. Нэһилиэк дьаһалтата, дьыссаат, баһыһа чугаастар.
Билэср нүөмэргит: 8914-270-62-77.

Биир дөйдүлөөхтөрүгүт
ДЯЧКОВСКАЯ
 Александра Васильевна,
КУЗЬМИНА Анна Егоровна,
СЛЕПЦОВ Федот Спартакович
 бу дьыл олунньу 22 күнүгэр «Халыма» федеральной трассатыгар буолбут суол саахалыгар соһумардык олохтон туораабытыгарынан, дыах кэргэттэригэр, бары аймахтарыгар диринг кутурбаммытын тизрдэбит уонна киһилэр туһунан да толуйуллубат аһыларын тэһэтэ үлэлэспит.

Чурапчы улууһун «Айылгы» норуот айымньытын дьэстии методина
КУЗЬМИНА Анна Егоровна
 эмискэ олохтон туораабытынан, кэргэнигэр Иван Петрович Федуловка диринг кутурбаммытын тизрдэбит.
Одьулуун нэһилиэгин дьаһалтата.

Тэрилтэспитигэр үлэни сылдыбыт ытыктыыр бэтэрээммит Е. И.Кузьмина тапталлаах кыһа
КУЗЬМИНА Анна Егоровна соһуучу олохтон туораабытынан, кэргэнигэр Иван Петрович Федуловка, оҕолоругар, биһигэ төрөөбүттэригэр, кийинтэригэр, доҕотторугар, чугас аймахтарыгар диринг кутурбаммытын тизрдэбит.
«Мичил» уһууһун кэлэктиибэ.

Күндү саҕаһа, кийинтэ, Чурапчы нэһилиэгин олохтооҕо, улуустаабы киһи баһыһа
«Суһал көмө» билэсэрэ
ДЯЧКОВСКАЯ
 Александра Васильевна соһумардык, хомолтолоохтук олохтон туораабытынан, Хатылы нэһилиэгин баһыһытын солбуйааччытыгар Афанасий Николаевич Дьячковскайга уонна Хатылы нэһилиэгин олохтооҕор Сергей Афанасьевич Дьячковскайга диринг кутурбаммытын тизрдэбит.
Хатылы нэһилиэгин дьаһалтата.

Тапталлаах кэргэнэ
КУЗЬМИНА Анна Егоровна
 элэнигэр
ДЯЧКОВСКАЯ
 Александра Васильевна соһумардык олохтон туораабытыгарынан, Иван Петрович Федуловка диринг кутурбаммытын тизрдэбит.
Чурапчы улууһун тутуааччылары.

Тапталлаах кэргэнэ, ийэтэ
Кузьмина Анна Егоровна олус соһумардык олохтон туораабытынан, кэргэнигэр, Хатылы орто оскуолатыгар үтүс көмөнү онорор төрөппүтүгэр Иван Петрович Федуловка, үөрэнэччибитигэр Мичилгэ диринг кутурбаммытын тизрдэбит.
Хатылы орто оскуолатын салалтата, кэлэктиибэ, төрөппүттэрэ, үөрэнэччилэрэ.

Чыаптара олохтооҕо
МОХНАЧЕВСКАЯ
 Андрей Андреевич олохтон туораабытынан, уолугар, «Мындабаайы» ТХПК бэрэссэдээтэлигэр Александр Андреевичка диринг кутурбаммытын тизрдэбит.
«Чурапчы» ТХПК бырайылыаһына, салалтата.

Тапталлаах оҕолоро, кэргэнэ, аҕалара, убайдара, бырааттара
СЛЕПЦОВ Федот Спартакович олохтон соһумардык туораабытынан, төрөппүттэригэр Лидия Федотовнаҕа, Спартак Григорьевичка, кэргэнигэр Шураба, оҕолоругар, биһигэ төрөөбүттэригэр диринг кутурбаммытын тизрдэбит.
Пинингинэр, Кожуровтар, Петровтар, Виктор, Любовь Слепцовтар, Саргылаана Сорокумова, Александр Неустроев.

Күндү бырааттара, убайдара, таайдара, оҕолоро
СЛЕПЦОВ Федот Спартакович хомолтолоохтук олохтон туораабытынан, ытыктыыр дьоммутугар Сергей Спартакович, Людмила Евдокимовна Слепцовтар, Евдокия Спартаковна, Иван Петрович Лукиннар дыах кэргэттэригэр, төрөппүттэригэр, чугас дьонугар диринг кутурбаммытын тизрдэбит.
Гуляевтар, Аржаковтар, Ноговицыннар, Сивцевтар.

Тапталлаах кэргэнэ
КУЗЬМИНА Анна Егоровна соһумардык олохтон туораабытынан, табаарыспытыгар, үлээнэспитигэр Иван Петрович Федуловка диринг кутурбаммытын тизрдэбит.
Мотрена Титовна Местникова уонна киһи оҕолоро Зоя, Иван Марфа, Алексей, Аксинья.

Күндү биһигэ үөрэммит доҕорбут, истик табаарыспыт, үтүө майгылаах, бастыҥ үлэнир киһибит
КУЗЬМИН Валерий Николаевич уһун ыарахан ыарыһаттан олохтон туораабытынан, биһигэ төрөөбүттэригэр, оҕолоругар, сиэннэригэр, биһигэ алтыспыт дьонугар диринг кутурбаммытын билэспит.
1969 с. 10 «б» кылааһы биһигэ үөрэнэн бүтэрбит доҕотторо.

Тапталлаах уоллара, күндү киһилэрэ
СЛЕПЦОВ Федот Спартакович хомолтолоохтук олохтон туораабытынан, ытыктыыр дьоммутугар Лидия Федотовна, Спартак Григорьевич Слепцовтарга, кийинтэригэр Александрга, оҕолоругар, сиэннэригэр, биһигэ төрөөбүттэригэр диринг кутурбаммытын тизрдэбит.
Анна, Бүөтүр Макаровтар оҕолоро Ю.П.Макаров, Пудовтар, Лазаревтар, Алексеевтар, Монастыревтар, А.П.Макарова, А.А.Макарова.

Күндү уоллара, кэргэнэ, убайдара
СЛЕПЦОВ Федот Спартакович соһуучу олохтон туораабытынан, бэтэрээммитигэр Спартак Григорьевич уонна Лидия Федотовна Слепцовтарга, кэргэнигэр, кэргэнигэр Евдокия Спартаковнаҕа, кэргэнигэр Александр Николаевнаҕа, оҕолоругар, биһигэ төрөөбүттэригэр,чугас аймахтарыгар, доҕотторугар диринг кутурбаммытын тизрдэбит.
«Мичил» уһууһун кэлэктиибэ.

Чурапчы нэһилиэгин олохтооҕо, тапталлаах уоллара
СЛЕПЦОВ Федот Спартакович соһумардык олохтон туораабытынан, төрөппүттэригэр Лидия Федотовна, Спартак Григорьевич Слепцовтарга диринг кутурбаммытын тизрдэбит.
КПРФ Чурапчытаабы Райкома.

